

PŘEDNÁŠKA Č. 3

GATT 1994
DOHODY NAVAZUJÍCÍ NA GATT
1994

ZÁKLADNÍ VÝSTAVBOVÉ PRINCIPY GATT 1994

- PRINCIP NEJVYŠŠÍCH VÝHOD - DEFINICE:
- *Všechny výhody, přednosti, výsady nebo osvobození poskytnuté kteroukoli smluvní stranou jakémukoli výrobku pocházejícímu z kterékoli jiné země nebo tam určenému budou ihned a bezpodmínečně přiznány obdobnému výrobku pocházejícímu z území všech ostatních smluvních stran nebo tam určenému. Toto ustanovení se vztahuje na **cla a dávky** jakéhokoli druhu ukládané při dovozu nebo vývozu nebo v souvislosti s dovozem nebo vývozem, jakož i ukládané při mezinárodních převodech plateb za dovozy nebo vývozy, na **způsob vybírání cel a dávek, na všechna pravidla a formality spojené s dovozy nebo s vývozy, jakož i na všechny záležitosti**, o nichž pojednávají odstavce 2 a 4 článku III.“*
- PROBLÉMY S INTERPRETACÍ: VÝHODA, OBDOBNÝ VÝROBEK
.....VIZ JUDIKÁTY

MFN

- Závěr: „Doložka nejvyšších výhod sama o sobě nezajišťuje smluvním stranám určitý rozsah výměny zboží. O tom, jaké zboží a v jakém rozsahu bude mezi stranami vyměněno, rozhodují jiná ustanovení smlouvy nebo příloh. Funkcí doložky není zajistit konkrétní výměnu zboží, ale vytvořit nejvhodnější podmínky pro tuto výměnu. Proto byla doložka přiléhavě označena za výraz „abstraktní reciprocity vyjadřující metodu zacházení, aniž by se zajišťoval výsledek“.[\[1\]](#)
- 1. Bystrický, R. a kol., Právo mezinárodního obchodu, Praha: nakladatelství Svoboda, 1997, s. 134 s odkazem na Niboyet, Recueil des Court, 1935, II. s. 293.

CHARAKTERISTIKA MFN V REŽIMU GATT

- NEPODMÍNĚNÁ
- AUTOMATICKÁ
- ZATÍŽENÁ VÝJIMKAMI

VÝJIMKY

- 1. ČLÁNEK 1 – GRANDFATHERS PREFERENCES
- 2. ČLÁNEK XXIV – DOVOLENÁ EXISTENCE CELNÍCH UNIÍ ČI OBLASTÍ VOLNÉHO OBCHODU
- 3. ZACHÁZENÍ S ROZVOJOVÝMI STÁTY
- 4. ČLÁNEK VI (ANTIDUMPINGOVÁ A VYROVNÁVACÍ CLA), XIV (VÝJIMKA Z PRAVIDLA NEDISKRIMINACE), XIX (OCHRANNÁ OPATŘENÍ), XX (BEZPEČNOSTNÍ VÝJIMKY).

PRINCIP NÁRODNÍHO ZACHÁZENÍ - DEFINICE

- ČLÁNEK III
- ODST.1
- *Smluvní strany uznávají, že vnitřní daně a ostatní vnitřní dávky, jakož i zákony a jiné předpisy ovlivňující prodej, nabízení na prodej, nákup, dopravu, distribuci nebo používání výrobků a vnitřní množstevní úpravy, předepisující míchání, zpracování nebo používání výrobků v určitých množstvích nebo v určitých poměrech, nemají být uplatňovány na dovážené či domácí výrobky způsobem, jímž by se poskytovala ochrana domácí výroby.“*
- ODST.2
- *„Výrobky území kterékoli smluvní strany, dovážené na území kterékoli jiné smluvní strany, nebudou podrobeny, ať přímo či nepřímo, vnitřním daním ani jiných vnitřním dávkám jakéhokoli druhu vyšším než ony, jimž podléhají přímo nebo nepřímo obdobné výrobky domácí. Kromě toho neuloží žádná smluvní strana žádným jiným způsobem vnitřní daně nebo jiné vnitřní dávky na dovážené nebo domácí výrobky způsobem odporujícím zásadám stanoveným v odstavci 1.“*

CHARAKTERISTIKA

- DOPADÁ NA ZBOŽÍ PO PŘESTUPU HRANICE, NIKOLI NA DOVOZ
- PŘEDMĚT ZACHÁZENÍ – VÝROBKY DOVÁŽENÁ V. DOMÁCÍ
- ZPŮSOB ZACHÁZENÍ – NEDISKRIMINAČNÍ
- OKRUH OPATŘENÍ – VIZ DEFINICE

VÝJIMKY

- NAPŘÍKLAD:
- ČLÁNEK III ODST. 8 (SUBVENCE, VEŘEJNÉ ZAKÁZKY)
- ČLÁNEK XVI (PODPORY)
- ČLÁNEK XIV (OCHRANNÁ OPATŘENÍ,
- ČLÁNEK XX (OBECNÉ VÝJIMKY
- ČLÁNEK XXI (BEZPEČNOSTNÍ VÝJIMKY

CELNÍ SAZBY A JEJICH SNIŽOVÁNÍ, LISTINY KONCESÍ

- CÍL GATT: REDUKCE ČI ELIMINACE
CELNÍ SAZBY
- RESTRIKCE NA DOVÁŽENÉ ZBOŽÍ
MOHOU BÝT V PODOBĚ CELNÍCH
SAZEB
- POVINNOST JEDNAT O CELNÍCH
SAZBÁCH

KVANTITATIVNÍ RESTRIKCE

- ZÁKLADNÍ ÚPRAVA
- ČLÁNEK XI ODST. 1
– VŠEOBECNÝ
ZÁKAZ PŘIJÍMÁNÍ
MNOŽSTEVNÍCH
OMEZENÍ NA
DOVOZ ČI VÝVOZ
- VÝJIMKY
- ČLÁNEK XI ODST. 2
- ČLÁNEK XII
- ČLÁNEK XIX
- ČLÁNEK XX
- ČLÁNEK XXI
- PODMÍNKA:
NEDISKRIMINAČNÍ
ZÁKLAD (VÝJIMKA
ČLÁNEK XIV)

CELNÍ UNIE A OBLASTI VOLNÉHO OBCHODU

- OBLAST VOLNÉHO OBCHODU
  - DEFINICE
  - PODMÍNKY NAPLNĚNÍ – ČLÁNEK XXIV Odst. 4 ÚČELEM MÁ BÝT USNADNĚNÍ OBCHODU MEZI ZÚČASNĚNÝMI ÚZEMÍMI A NIKOLI VYTVÁŘENÍ PŘEKÁŽEK PRO OSTATNÍ SMLUVNÍ STRANY
- OBLAST VOLNÉHO OBCHODU
  - DEFINICE
  - PODMÍNKY NAPLNĚNÍ – VIZ TOTÉŽ JAKO U ZÓNY VOLNÉHO OBCHODU

JUDIKÁTY

- **Canada – Autos (čl. I a III GATT)**
- žalobci: Japonsko, EC
- žalovaný: Kanada
- třetí strany: Indie, Korea, USA
- období řešení sporu: 1998 – 2000

JUDIKÁTY

- **US – Gasoline (čl. III a XX GATT)**
- žalobci: Brazílie, Venezuela
- žalovaný: USA
- třetí strana: Austrálie, Kanada, ES, Norsko
- období řešení sporu: 1995 – 1996
-

- **ES – Banány III (I, III, X, XIII)**
- žalobci: Ecuador, Guatemala, Honduras, Mexiko, USA
- žalovaný: ES
- třetí strana: Belize, Cameroon, Kolumbie, Costa Rica, Cote de Ivoire, Dominica, Dominikánská Republika, Ghana, Grenada, Jamajka, Japonsko, Nikaragua, Santa Lucia, St. Vincent and the Grenadines, Senegal, Sutinám, Venezuela
- období řešení sporu: 1996 – 1997

- **D) Japonsko – Alkoholické nápoje II (III)**
- žalobci: Kanada, ES, USA
- žalovaný: Japonsko

DOHODA O ZEMĚDĚLSTVÍ

- NEJCITLIVĚJŠÍ OBLAST MEZINÁRODNÍHO OBCHODOVÁNÍ
- NEUNESE STEJNÉ ZACHÁZENÍ JAKO PRŮMYSLOVÉ VÝROBKY
- VÝRAZNÉ ZÁSAHY STÁTŮ V MINULOSTI I PŘÍTOMNOSTI
- SHRNUTÍ PROBLÉMŮ: ZAJIŠTĚNÍ VOLNÉHO PŘÍSTUPU NA TRH, PODPORY A TO JAK EXPORTNÍ, TAK PŘÍMÉ DO VÝROBY A PROBLEMATIKA SANITÁRNÍCH A FYTOSANITÁRNÍCH OPATŘENÍ

DOHODA O ZEMĚDĚLSTVÍ

- PŘÍSTUP NA TRH – PŘEVOD KVANTITATIVNÍCH RESTRICÍ DO CEL
- DOMÁCÍ PODPORY
- PODPORA EXPORTU
- OCHRANNÁ OPATŘENÍ

GMO – ZVLÁŠTNÍ OBLAST

- BEZ PROBLÉMŮ OBLAST LÉKAŘSTVÍ A FARMACIE
- PRVÉ UVEDENÍ V ZEMĚDĚLSTVÍ – USA 1994 RAJČATA
- KARTAGENSKÝ PROTOKOL O BIOLOGICKÉ BEZPEČNOSTI K ÚMLUVĚ O BIOLOGICKÉ ROZMANITOSTI
- SPORNÝ VÝKLAD DOHOD

DOHODA O UPLATŇOVÁNÍ SANITÁRNÍCH A FYTOSANITÁRNÍCH OPATŘENÍ

- BEZPEČNOST ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ PRO SPOTŘEBU
- NESLADĚNÁ LEGISLATIVA – PŘEKKÁŽKA VSTUPU NA TRH
- ZNEUŽITÍ LEGISLATIVY
- ZÁKLAD REGULACE: ČLÁNEK XX GATT 1994 A DOHODA O UPLATŇOVÁNÍ SANITÁRNÍCH A FYTOSANITÁRNÍCH OPATŘENÍ

DOHODA O TEXTILU A OŠACENÍ

- CÍL: PŘEVOD KVANTITATIVNÍCH OMEZENÍ DO TARIFNÍCH SAZEB
- VYPRŠENÍ PLATNOSTI: 1.1,2005
- VÝSLEDEK: ZAČLENĚNÍ TEXTILU PLNĚ DO DOHODY GATT 1994

DOHODA O TECHNICKÝCH PŘEKÁŽKÁCH OBCHODU

- BEZPEČNOST VÝROBKU PRO ZDRAVÍ
A ŽIVOT LIDÍ A JEJICH MAJETKU
- PŘEKÁŽKA OBCHODU: ROZDÍLY V
TECHNICKÝCH POŽADAVCÍCH
- PROBLÉM TESTOVACÍCH A
CERTIFIKAČNÍCH PROCEDUR

DOHODA O OBCHODNÍCH ASPEKTECH INVESTIČNÍCH OPATŘENÍ

- NEDOPADÁ PŘÍMO NA PROBLEMATIKU INVESTOVÁNÍ
- ZABÝVÁ SE JEN REGULACÍ OBCHODNÍCH ASPEKTŮ INVESTIČNÍCH OPATŘENÍ
- TRADE RELATED MEASURES – TRIM
- ZÁVAZEK NEUPLATNIT TRIM, KTERÁ JSOU V ROZPORU S ČLÁNKEM III A XI

DOHODA O PROVÁZENÍ ČLÁNKU VI VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

- ÚPRAVA DUMPINGU A ANTIDUMPINGU
- SNAHA: OMEZIT PROTEKCIONISSTICKÉ POUŽÍVÁNÍ ANTIDUMPINGU
- INTERPRETAČNÍ PRAVIDLA PRO ČLÁNEK VI GATT
- DUMPING MOŽNO UVALIT ZA HMOTNÝCH A PROCESNÍCH PODMÍNEK ČLÁNKU VI

DOHODA O PŘEVODNÍ ČLÁNKU VII VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

- SMYSL – STANOVENÍ CELNÍ HODNOTY PRO VALORICKÁ CLA
- SYSTÉM PRAVIDEL PRO URČENÍ HODNOTY
- ZÁKLADEM JE TZV. PŘEVODNÍ HODNOTA
- DALŠÍ: PŘEVODNÍ HODNOTA STEJNÉHO ZBOŽÍ, JEDNOTKOVÁ CENA PŘI URČENÍ PODNMÍNEK NEBO VYPOČTENÁ HODNOTA
- PŘIMĚŘENÉ PROSTŘEDKY SLUČITELNÉ SE ZÁSADAMI A VŠEOBENÝMI USTANOVENÍM DOHODY A ČLÁNKU VI

DOHODA O KONTROLE PŘED ODESLÁNÍM

- SMYSL KONTROL
- PŘEDMĚT KONTROLY
- PODMÍNKY KONTROLY – STANOVEN
RÁMEC PRÁVĚ TOUTO DOHODOU

DOHODA O PRAVIDLECH PŮVODU

- PŘÍPADY BEZ PROBLÉMŮ – VŠECHNY ZDROJE I DOVOZ POCHÁZEJÍ Z JEDNOHO STÁTU
- REALITA GLOBALIZOVANÉHO SVĚTA JE ZCELA JINÁ
- PŘESNÁ PRAVIDLA O PŮVODU MAJÍ ZÁŠADNÍ VÝZNAM PRO OSTATNÍ NÁSTROJE
- REGULOVÁN JE NEPREFERENČNÍ PŘÍSTUP

DOHODA O DOVOZNÍM LICENČNÍM ŘÍZENÍ

- KVANTITATIVNÍ RESTRIKCE DOPOSUD
NEZMIZELY
- NUTNOST REGULACE PROCESU
- PRAVIDLA NESMÍ BÝT PŘEKÁŽKOU
OBCHODOVÁNÍ
- ÚPRAVA LICENCÍ AUTOMATICKÝCH,
NEAUTOMATICKÝCH

DOHODA O SUBVENCÍCH A VYROVNÁVACÍCH OPATŘENÍCH

- ÚPRAVA DVOU PROBLÉMŮ:
DISCIPLÍNA V UŽITÍ PODPOR, ÚPRAVA
CHOVÁNÍ STÁTU, KTERÝ CHCE
REALIZOVAT OPATŘENÍ VŮČI JINÉMU
STÁTU, KTERÝ PORUŠIL PRAVIDLA
- DEFINICE STÁTNÍCH SUBVENCÍ,
DĚLENÍ SUBVENCÍ A KRITÉRIA,
NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ ATD.

DOHODA O OCHRANNÝCH OPATŘENÍCH

- DISKUSE OHLEDNĚ VZTAHU ČLÁNKU XIX GATT A DOHODOU
- PROBLÉM: KUMULACE PODMÍNEK NEBO JEDINEČNOST
- PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ V DOHODĚ – ČLÁNEK XIX
- STANOVENÍ PROCESNÍCH PODMÍNEK

- DUMPING V. ANTIDUMPING
- PŘEDNÁŠKA PŘÍŠTÍ TÝDEN
- SPOJENÁ PŘES FINANČNÍ PRÁVO

- DĚKUJI